

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

PRESSEMELDING FRA NIBIO, 30.8.2017: Arealbarometer for Aust-Agder

– I Aust-Agder skaper jordbruket mest verdi ved kysten

Gode klimaforhold og godt jordsmonn er forklaringen, ifølge landbruksdirektør i Aust- og Vest-Agder, Tore Haugum. Samtidig er nedbyggingspresset størst i disse områdene.

En oppdatert arealressursoversikt for Aust-Agder presentert i NIBIOs fylkesvise Arealbarometer viser ressursgrunnlaget i fylket, og hvordan ressursene brukes. For første gang er nedbygd jordbruksareal med i Arealbarometeret.

Lokale matmerkevarer kan bidra til jordvern

1 723 dekar matjord ble nedbygd i Aust-Agder fra 2004 til 2015. Boligbebyggelse, veg og bane sto for rundt 40 prosent. 38 prosent av det nedbygde arealet befinner seg innen en radius på én km fra et tettsted.

– Vi ser at de bynære jordbruksarealene i kommunene langs kysten er mest utsatt, sier Haugum. Her fins også den beste matjorda i fylket.

I arbeidet med regional areal- og transportplan for Arendalsregionen legger fylkeskommunen vekt på jordvern. Haugum forteller at Fylkesmannen har god dialog med kommune og fylkeskommune i planprosesser som dette.

– Det er viktig i en tid da det å sikre langsiktig vern av gode jordbruksareal er en av våre mest sentrale oppgaver, sier landbruksdirektøren.

Han har tro på at jordvernet kan få drahjelp gjennom økt oppmerksomhet på lokalproduserte produkter som fører til økt bevissthet på jordressurser i nærområdet.

– Satsing på lokale merkevarer fra jordbruket kan dermed gi et positivt bidrag til vern av matjorda, hevder Haugum, og det kan forsterke prioritering av jordvern for eksempel ved utarbeidelse av kommuneplaner.

Små teiger og variert husdyrhold

Norge har 11 282 000 dekar jordbruksareal. Av disse er én prosent, eller 143 200 dekar, i Aust-Agder. Det utgjør to prosent av landarealet i fylket, og er rundt halvparten av størrelsen på Grimstad kommune.

– Jordbruksarealene i Aust-Agder kjennetegnes ved relativt små bruk med små teiger. Et variert husdyrhold er av stor betydning for at all jord skal bli brukt, sier Haugum.

Arealbarometeret viser at drøyt 88 prosent av jordbruksarealet i drift brukes til grovfôrproduksjon og beite for husdyr.

Landbruksdirektøren forteller om lange tradisjoner med konserverfabrikk og tidligproduksjon av potet, grønnsaker og bær i Grimstad-området. Merkevaren «Reddalspotet» er et godt eksempel.

I Arendalsområdet og østover er det mest grovfôrbasert melk- og storfeproduksjon. I indre deler av fylket og i Setesdal er det store utmarksområder som gir grunnlag for et aktivt sauehold.

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

PRESSEMELDING FRA NIBIO, 30.8.2017: [Arealbarometer for Aust-Agder](#)

Leder for avdeling Landbrukskart i NIBIO, Jostein Frydenlund, forklarer nærmere:

– Det aller meste av jordbruksarealet i Aust-Agder er det som kalles fulldyrka jord. Denne jorda er velegna til åkervekster og eng.

– Når klimaet i tillegg ligger til rette for det, gir dette svært gunstige vilkår for kornproduksjon i denne regionen, sier Frydenlund.

Likevel har kornproduksjonen sunket svært mye, ifølge det oppdaterte Arealbarometeret. Landbruksdirektør Haugum begrunner nedgangen med små teiger, kostbar mekanisering og nedlegging av kornmottak i distriktet.

Bakgrunn og kildemateriale for Arealbarometeret

Jostein Frydenlund har ansvaret for utvikling, oppdatering og formidling av NIBIOs Arealbarometer.

– Kart er ferskvare og det er viktig at de blir oppdatert etterhvert som endringer skjer, sier Frydenlund.

Med økende utfordringer knyttet til matproduksjon, klima og energi, vil også informasjonsbehovet for planlegging og beredskap innenfor disse områdene være økende, mener han.

– Både planleggere og politikere trenger kunnskap om arealkvaliteter og verdien de har for samfunnet, sier Frydenlund.

Arealressurskartene er tilgjengelig på web og ferske Arealbarometer blir lagt ut etter hvert som de er klare. Barometrene viser hvilke areal som kan brukes til landbruksproduksjon, og gir status for hvordan de er i bruk nå. Det blir også utarbeidet kommunevise Arealbarometer.

Kontaktperson ved NIBIO

Jostein Frydenlund

Leder for avdeling Landbrukskart, divisjon Kart og statistikk ved NIBIO

Telefon: 45 28 87 14

E-post: jostein.frydenlund@nibio.no

Kontaktperson ved Fylkesmannens landbrukskontor i Aust- og Vest-Agder

Tore Haugum

Landbruksdirektør

Telefon: 37 01 78 91 / 97 16 82 71

E-post: fmavtoh@fylkesmannen.no

Arealbarometeret er lagt ved som et pdf-dokument

Figurer, tekst og bilder kan benyttes fritt.

Andre Arealbarometer kan lastes ned her: <http://www.skogoglandskap.no/temaer/arealbarometer>

Detaljerte arealressurskart er her: kilden.nibio.no/

Detaljerte arealressurskart på den enkelte landbrukseiendom: gardskart.nibio.no/